

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1*

DEVELOPING A PROGRAM TO STRENGTHEN INNOVATIVE
LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
THE JURISDICTION OF SISAKET PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE REGION 1

จิระศักดิ์ นามวงษ์

Jeerasak Namwong

พชรวิทย์ จันทรศิริสร

Pacharawit Chansirisira

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: kroojee57@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 222 คน ใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า: 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก

* Received 29 April 2020; Revised 16 May 2020; Accepted 2 June 2020

เช่นเดียวกัน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน 2) ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ 2.1) หลักการ 2.2) วัตถุประสงค์ 2.3) กลุ่มเป้าหมาย 2.4) เนื้อหา แบ่งออกเป็น 3 Module ได้แก่ Module 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ Module 2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ Module 3 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม 2.5) วิธีดำเนินการ และ 2.6) การประเมินผล โปรแกรม

คำสำคัญ: โปรแกรม, ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

Abstract

This research article aimed 1) to investigate the current situations, desirable situations and needs of innovative leadership of school administrators under the jurisdiction of Sisaket primary Educational service area office region 1, 2) to develop the program to strengthen innovative leadership of school administrators under the jurisdiction of Sisaket primary Educational service area office region 1. There was 222 sample consisted of school administrators, teachers who responsible for the head of academic department in school selected by stratified random sampling and 5 experts who evaluated the program. The instruments used to collect data were the questionnaire of current situations, desirable situations and needs of innovative leadership of school administrators and the appropriateness and possibility evaluation forms of the program. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results were shown as follows: the results of the study related to the current situations of innovative leadership of school administrators under the jurisdiction of Sisaket primary Educational service area office region 1 shown that overall of the current situations was rated in more level, when considered into each element revealed that all elements were also rated in more level. The desirable situations of innovative leadership of school administrators under the jurisdiction of Sisaket primary Educational service area office region 1 shown

that overall was rated in the most level, when considered into each element revealed that all elements were also rated in the most level. The results of development program to strengthen innovative leadership of school administrators in the jurisdiction of Sisaket primary Educational service area office region 1 shown that there were 6 elements comprised of principles, objectives, subjects, contents, procedures, and program evaluation. The contents divided into 3 modules as follows; visioning, creative thinking and creation of innovative organization atmosphere.

Keywords: Program, Innovative Leadership, Strengthen Innovative Leadership

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในโลกยุคดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกวัน และยิ่งทวีคูณขึ้นจนไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ โดยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีนี้เองก็ได้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติของวิถีชีวิตมนุษย์ รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล คือ ประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 หมายถึง การพัฒนาประเทศโดยนโยบายเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ดังนั้น ต้องมีความเข้าใจ เข้าถึง จึงจะพัฒนาได้โดยใช้ศักยภาพของมนุษย์เป็นตัวนำ ขับเคลื่อนด้วยปัญญาของคน ต้องลงทุนในมนุษย์ให้เป็นผลผลิตที่ดี ทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน และอยู่อย่างยั่งยืน (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560) สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าให้เป็นไทยแลนด์ 4.0 และยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนไทย 4.0

รัฐบาลไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการมีความพยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะนำการศึกษาไปสู่เป้าหมายการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 หรือการศึกษา 4.0 โดยการเสนอนโยบายการปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษาขึ้นเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา โดยการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเป้าหมายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่ นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหาร การศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ทั้งเชิงนโยบาย การจัดการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น อาทิ ด้านหลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสอดคล้องของการบริหารงานด้านต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่

นวัตกรรมการศึกษา 6 พื้นที่ ใน 6 ภาค ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เสนอ ได้แก่ ภาคเหนือ: จังหวัดเชียงใหม่, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดศรีสะเกษ, ภาคกลาง: จังหวัดกาญจนบุรี, ภาคตะวันออก: จังหวัดระยอง, ภาคใต้: จังหวัดสตูล และภาคใต้ ชายแดน: จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส (พิทักษ์ โสตถยาคม, 2562)

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการจัดทำแผนการดำเนินงาน และคัดเลือกโรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมเป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 50 โรงเรียน ดังนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา และขับเคลื่อนนโยบายการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จะต้องมีความรู้และทักษะที่โดดเด่นและแตกต่างไปจากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคก่อนๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่เหมาะสมกับยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เหมาะสม ทำทนายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู และผู้เรียน เพื่อให้เกิดการร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้น สร้างสรรค์ และพัฒนา ต่อยอดองค์ความรู้จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (Innovative School) ซึ่ง (กิริติ ยศยิ่งยง, 2552) ได้ให้ความหมายขององค์กรแห่งนวัตกรรมไว้ว่า องค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง การนำแนวคิดนวัตกรรมการบริหารจัดการองค์กรแนวใหม่ ในการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะองค์กร หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยปรับเปลี่ยนมาก่อน เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าของบริบทโลกาภิวัตน์ที่มีความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยหลักในการเพิ่มคุณค่า พัฒนา ผลิตภัณฑ์และบริการที่ดีมีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้า ความอยู่รอด และความสามารถเชิงการแข่งขันขององค์กร

ดังนั้น ทักษะที่จะส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็คือ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skill) (Weiss & Legrand, 2011) กล่าวว่ นวัตกรรมจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลใช้การคิดเชิงนวัตกรรม ซึ่งก็คือกระบวนการแก้ไขปัญหาโดยการค้นหา การผสมผสาน และจัดเรียงจากข้างใน เพื่อให้ได้แนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skill) จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องหมั่นฝึกฝนจนเกิดความชำนาญก็จะกลายเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษา และควรจัดการเรียนรู้ให้บ่มเพาะทักษะเหล่านี้ให้เกิดขึ้นกับครูและนักเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งกระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมดังกล่าวจะเป็นกลไกในการ

ขับเคลื่อนคุณลักษณะของผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่จะไปมีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานในสถานศึกษา ตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (อรอนงค์ โรจนวิฒนบุญ, 2553) ได้ให้ความหมายของผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leader) หมายถึง ผู้นำที่ใช้พลังแห่งคุณลักษณะของตนเองในด้านสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท และลักษณะทางสังคม ขับเคลื่อนให้บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ David S. Weiss & Claude Legrand ที่กล่าวว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ ผู้นำที่มีความสามารถในการเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสที่สลับซับซ้อนและค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ๆ หรือไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีความฉลาดทางนวัตกรรม (Innovative Intelligence) เพื่อช่วยให้สามารถตอบสนองและใช้แก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น และช่วยให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรมากขึ้นอีกด้วย (David S. Weiss & Claude Legrand, 2011)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้นำที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้าง พัฒนาและเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาก็คือผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ไม่มีคุณลักษณะ หรือมีทักษะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมแล้ว ก็จะทำให้การขับเคลื่อนนโยบายเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายไทยแลนด์ 4.0 หรือการศึกษา 4.0 ได้ยากยิ่งขึ้น (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำความรู้ความสามารถด้านการสร้างนวัตกรรมไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายพื้นที่นวัตกรรมให้ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา 4.0 และไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้าง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 516 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 222 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ (Robert V. Krejcie & Daryle W. Morgan, 1970)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 45 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ตั้งแต่ .80 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง .257 – .800 และ .208 – .913 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ .958 และ 0.975

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทางไปรษณีย์และด้วยตัวเอง โดยระบุเวลาในการตอบ

แบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในเวลาที่กำหนด 3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวนทั้งสิ้น 222 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ครบทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (Priority Needs Index: PNI)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ค่าเฉลี่ย (Mean) 2) ร้อยละ (Percentage) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนทั้งหมด 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง เพื่อกำหนดวันในการนำแบบประเมินความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโปรแกรม และร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 แล้วนำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินตามวันเวลาที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม มาตรวจสอบความถูกต้อง/ความสมบูรณ์ในการตอบแบบประเมิน จากนั้นนำข้อมูลมาประมวลผลทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรม

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ค่าเฉลี่ย (Mean) 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.58	0.30	มาก	4.81	0.25	มากที่สุด
2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	3.55	0.38	มาก	4.84	0.25	มากที่สุด
3. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม	3.61	0.34	มาก	4.80	0.28	มากที่สุด
รวม	3.58	0.28	มาก	4.82	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการเห็นว่าระดับสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ และองค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ และองค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 รายองค์ประกอบ

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	I	D	$PNI_{modified}$ (I - D)/D	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.81	3.58	0.35	2
2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.84	3.55	0.36	1

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	I	D	$PNI_{modified}$ (I - D)/D	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
3. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม	4.80	3.61	0.33	3

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการเห็นว่าความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 รายองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ได้แก่ องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ และองค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายองค์ประกอบ ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ส่วนประกอบของโปรแกรม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการ	4.60	0.43	มากที่สุด	4.67	0.43	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.70	0.40	มากที่สุด	4.80	0.32	มากที่สุด
3. กลุ่มเป้าหมาย	4.80	0.32	มากที่สุด	4.70	0.40	มากที่สุด
4. เนื้อหา	4.47	0.43	มาก	4.47	0.48	มาก
5. วิธีดำเนินการ	4.40	0.44	มาก	4.45	0.48	มาก
6. การประเมินผล	4.55	0.36	มากที่สุด	4.60	0.44	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.40	มากที่สุด	4.61	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรม เห็นว่า ความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวัตถุประสงค์ ด้านหลักการด้านการประเมินผล ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเนื้อหาและด้านวิธีดำเนินการตามลำดับ ส่วนความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์

ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านหลักการและด้านการประเมินผล ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเนื้อหาและด้านวิธีดำเนินการ ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบการมีด้านความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ตามลำดับ และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละองค์ประกอบมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า องค์ประกอบด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ตามลำดับ ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม โดยมีการสร้างความตระหนักกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นคุณค่าของการพัฒนานวัตกรรม อันจะส่งผลให้องค์การเป็นองค์การนวัตกรรมหรือสถานศึกษานวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นอีก ก็คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ เพราะจากผลการศึกษาข้างต้นพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พัฒนาตนเอง หรือรับการพัฒนาจากองค์การที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภัญญากิจ เกตุวิเศษกุล ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด (ศุภัญญากิจ เกตุวิเศษกุล, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภา ประพันธ์พัฒน์ ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน (จิราภา ประพันธ์พัฒน์, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา กันถิน ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐมีระดับภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร การมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศแห่งการส่งเสริมองค์กรนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ (ปวีณา กันถิน, 2560)

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ 6 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) เนื้อหา 5) วิธีดำเนินการ และ 6) การประเมินผลโปรแกรม และขอขยายเนื้อหา แบ่งออก 3 Module ได้แก่ Module 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ Module 2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ Module 3 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม และผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยการจัดโครงสร้างโปรแกรมที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ นั้น สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างความมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้กับผู้บริหาร

สถานศึกษา อันจะนำไปสู่การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนา
นวัตกรรมทางด้านการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถ
พัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนได้ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา และเป็นสถานศึกษานวัตกรรมที่มีคุณภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พัชรินทร์ สงครามศรี ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 20 พบว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบไปด้วย
6 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) เนื้อหา ประกอบด้วย 4 โมดูล
คือ โมดูล 1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โมดูล 2 การสร้างแรงบันดาลใจ โมดูล 3
การกระตุ้นการใช้ปัญญา และโมดูล 4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5) การดำเนินการ
และ 6) การประเมินผล ซึ่งการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 20 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของโปรแกรมอยู่ใน
ระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน (พัชรินทร์ สงครามศรี, 2561) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ ผุสรัตน์ ดอนสฤติย์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ
2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) เนื้อหา ประกอบด้วย Module 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม
Module 2 การสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจ Module 3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา
Module 4 การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง Module 5 การเป็นแบบอย่างที่ดี Module 6
การสร้างความผูกพันในองค์กร Module 7 การเป็นผู้นำทางวิชาการ Module 8 การบริหาร
แบบมีส่วนร่วม 5) การดำเนินการ และ 6) การประเมินผล ซึ่งการประเมินโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน (ผุสรัตน์
ดอนสฤติย์, 2562)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ซึ่งผลการศึกษาพบว่าระดับสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) เนื้อหา แบ่งออกเป็น 3 Module ได้แก่ Module 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ Module 2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ Module 3 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม 5) วิธีดำเนินการ และ 6) การประเมินผลโปรแกรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ควรส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จะต้องมีความรู้และทักษะที่โดดเด่น แตกต่างไปจากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคก่อนๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เหมาะสม ทำทนายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียน เพื่อให้เกิดการร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้น สร้างสรรค์ และพัฒนา ต่อยอดองค์ความรู้จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ ดังนั้นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ควรนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เพื่อให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอื่น เช่น ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ ยศยิ่งยง. (2552). องค์การแห่งนวัตกรรม แนวคิด และกระบวนการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปวีณา กันถิน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุสรัตน์ ดอนสถิตย์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรินทร์ สงครามศรี. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิทักษ์ โสตถยาคม. (2562). พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา : ความหวังใหม่ในการปฏิรูปการศึกษาไทย. วารสารวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 22(1), 5-13.
- ศุภิญญาภิจ เกตุวิเศษกุล. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. พิษณุโลก: พิษณุโลกดอทคอม.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). ประเทศไทย 4.0. เรียกใช้เมื่อ 22 กรกฎาคม 2562 จาก https://planning2.mju.ac.th/goverment/20111119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf
- อรอนงค์ วัฒนบุญญ์. (2553). การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- David S. Weiss & Claude Legrand. (2011). Innovative Intelligence. Ontario: John Wiley & Sons Canada.
- Robert V. Krejcie & Daryle W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Journal Education and Psychology Measurement, 3(30), 607-610.